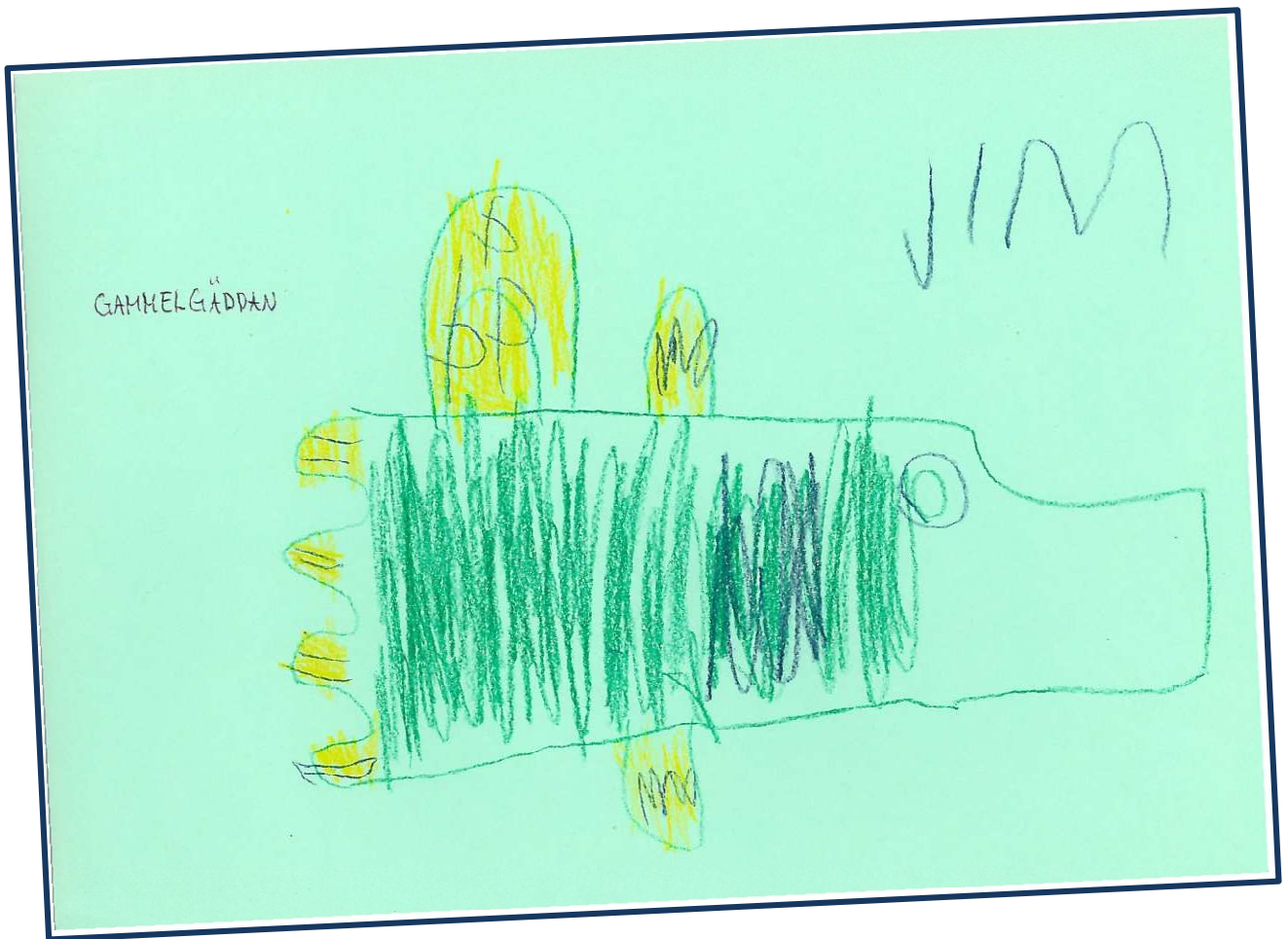

PLAN FÖR SMÅBARNSFOSTRAN

i Väståbolands stad

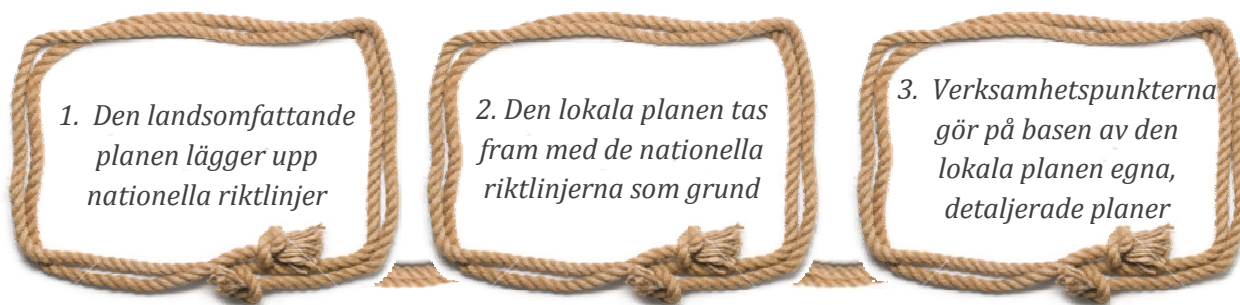
Bildningsnämnden har 31.8.2010 godkänt planen för småbarnsfostran i Väståbolands stad.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	3
2.	VÄRDEGRUND.....	4
3.	UTVECKLING OCH LÄRANDE.....	5
3.1.	DEN PEDAGOGISKA MILJÖN	5
3.2.	ÄMNESOMRÅDEN	6
3.2.1.	Språk och interaktion	6
3.2.2.	Förberedande matematik och logiskt tänkande	7
3.2.3.	Etik, religion och livsåskådning	7
3.2.4.	Natur och miljö	8
3.2.5.	Hälsa	8
3.2.6.	Fysisk och motorisk utveckling	9
3.2.7.	Konst och kultur	9
4.	DET INDIVIDUELLA BARNETS BEHOV	9
4.1.	SPECIALDAGVÅRD.....	10
4.2.	STÖDTJÄNSTER	10
5.	BARN FRÅN ANDRA KULTURER.....	11
6.	SAMARBETE	11
6.1.	FOSTRINGSGEMENSKAP	12
6.2.	SAMVERKAN MED ÖVRIGA INSTANSER.....	12
7.	UTVÄRDERING	13
	KÄLLFÖRTECKNING	
	BILAGOR	

1. INLEDNING

Den landsomfattande planen för småbarnsfostran ("*Grunderna för planen för småbarnsfostran*", Stakes 2003, sv.vers. 2004) styr verkställandet av de nationella målen inom dagvården. Med detta som grund har Väståbolands stad tagit fram en lokal plan för småbarnsfostran, vilken utgör utgångspunkten för stadens verksamhet inom området. På basen av detta ska verksamhetspunkterna (daghem, familjedagvårdare, gruppfamiljedaghem) skräddarsy egna, detaljerade planer.

Regionens särdrag, med Skärgårdshavets unika miljö i fokus, syns i stadens dagvårdsverksamhet. Närheten till naturen och havet sätter sin prägel på vardagen och erbjuder barnen många möjligheter till berikande och lärorika naturupplevelser. De förutsättningar naturen erbjuder, skapar avstånden till trots möjligheter till aktiv växelverkan och erfarenhetsutbyte över hela kommunen.

I den väståboländska dagvården är barnet i fokus. Verksamheten utgår från barnets bästa, där barnet ses som en viktig aktör och dess tankar och idéer tas tillvara. Fostringsgemenskap och trygghet präglar tillvaron, där föräldrar och personal tillsammans stöder barnets utveckling och är lyhörda inför dess behov. Barnet får känna att det uppskattas och blir sett; varje dag innehåller gyllene ögonblick.

Barnets utveckling och lärande inom olika ämnesshelheter observeras och främjas i dagvården. Det viktigaste arbetsredskapet är leken, som hjälper barnet att upptäcka världen. Främjande av barnets utveckling och lärande baserar sig på en positiv miljö där man utgår från barnets starka sidor.

Individualitet är en av hörnstenarna i verksamheten. Varje barn är en individ vars behov och egenvärde respekteras. Barnet tillåts utvecklas i egen takt, i en process där alla framsteg är viktiga. Familjer där barnet är i behov av särskilt stöd erbjuds hjälp i ett tidigt skede och man strävar alltid till samverkan mellan de olika aktörerna kring barnet.

Staden är tvåspråkig och ordnar därmed kommunal dagvård på svenska och finska. Tvåspråkigheten är en tillgång och en rikedom som man värnar om. Familjer med annan kulturell bakgrund stöds i balansgången mellan den egna och den finländska kulturen.

2. VÄRDEGRUND

Förenta nationernas barnkonvention som trädde i kraft i Finland år 1991, utgör stommen för värdegrunden i Väståbolands plan för småbarnsfostran. Barnkonventionen och skärgårdskulturen formar tillsammans en unik uppväxtmiljö där varje barn respekteras och lär sig leva i harmoni med sin omgivning. Barnkonventionen betonar barnets människovärde och sätter det i främsta rummet genom fyra allmänna principer:

- λ Jämlikhet för alla barn
- λ Barnets bästa
- λ Barnets rätt att leva och utvecklas
- λ Beaktande av barnets åsikt

Barnets rättigheter är vuxnas skyldigheter. Småbarnsfostran i Väståboland utgår från att vuxna är barnets förebilder, varför deras förhållningssätt påverkar barnets förståelse och respekt för sin omgivning. En lyhörd vuxen föregår med gott exempel samt stöder och uppmuntrar tillit, trygghet och självförtroende hos barnet. Lek, konkreta upplevelser och en stimulerande pedagogisk miljö är viktiga verktyg i kommunikationen mellan barnet, den vuxna och omvärlden.

*Jämlikhet för
alla barn*

Hänsyn till och omsorg om andra människor
Rättvisa, jämlikhet och jämställdhet
Egna och andras rättigheter
Förståelse
Tolerans
Solidaritet

*Barnets
bästa*

Omsorg
Välbefinnande; psykiskt, fysiskt och socialt
Trygghet
Balanserad dagsrytm
Fostringsgemenskap

*Barnets rätt
att leva och
utvecklas*

Respekt för individens behov och förutsättningar
Utgå från starka sidor
Uppmuntran
Leken
Pröva på och utveckla nya förmågor

*Beaktande av
barnets åsikt*

Öppen kommunikation
Respekt för och tillvaratagande av åsikter
Förståelse för delaktighet och ansvar
Delaktighet i omvärlden och gemenskapen
Egna och andras åsikter

Människor lämnar spår hos varandra. Varje vuxen bör fundera på vilket slags avtryck en handling skapar hos barnet. I Väståboland strävar man till att trampa hänsynsfullt; inte klampa fram.

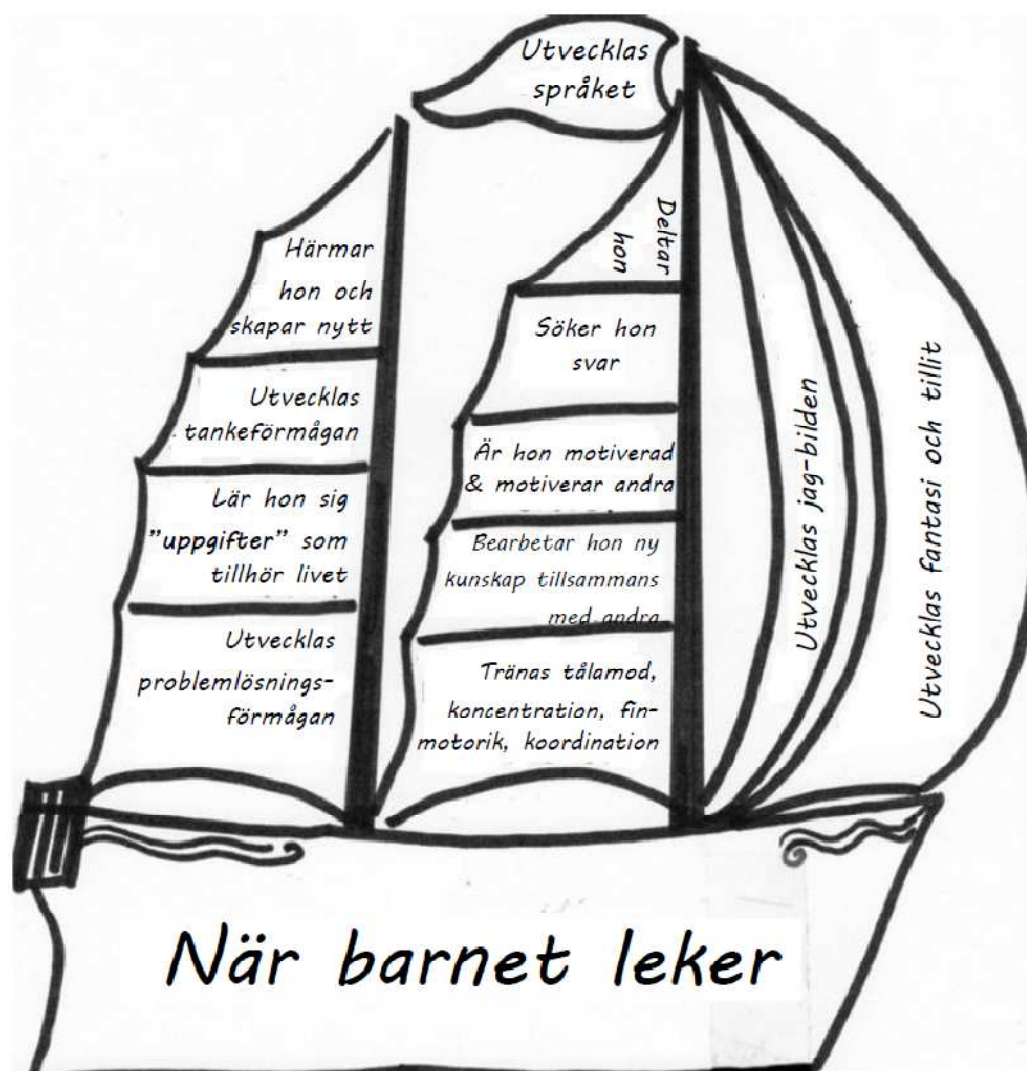

3. UTVECKLING OCH LÄRANDE

Småbarnsfostran i Västaboland bygger på ett positivt klimat där framsteg uppmuntras och individens behov och förutsättningar respekteras. Omsorg och trygghet vävs samman med möjligheter för barnet att djärvt utforska sig själv och omvärlden. Barnet ges möjlighet att lära och utvecklas i egen takt, med stöd och uppmuntran från lyhörda vuxna.

3.1. DEN PEDAGOGISKA MILJÖN

Utmärkande för den pedagogiska miljön är den livsviktiga leken. I leken utvecklar barnet kommunikativ förmåga, social kompetens och empati. När barnet leker prövar det sina tankar och hypoteser, tolkar sina upplevelser och ger dem innehåll. Leken ger kunskap och erfarenhet, skapar mening och sammanhang. Leken behöver uppskattning, stimulans och tillräckligt med tid.

Ett klimat där trygghet och tillit råder mellan personal och barn, samt mellan barnen präglar den pedagogiska miljön. Närvarande och lyhörda vuxna i en lugn och trygg miljö som väcker nyfikenhet och lust, i kombination med ändamålsenliga utrymmen, ger förutsättningar för barnet att våga utforska och erövra kunskap. Hemlika, inspirerande, ändamålsenliga och friska utrymmen är verksamhetens a och o. I Skärgårdsstaden har man dessutom den unika möjligheten att använda sig av "det gröna rummet".

Den pedagogiska miljön är beroende av alla sina aktörer; således spelar barnets inflytande och delaktighet en viktig roll. I Västaboland ges barnet möjlighet att påverka planering och innehåll i verksamheten. Detta kan ske t.ex. genom intervjuer, möten, lilla parlamentet, frågeformulär och inte minst genom lyhörddhet inför de önskemål barnet spontant uttrycker. Syftet är att barnet demokratiskt får utöva inflytande samt känna delaktighet och ansvar i sitt eget kunskapssökande och sin egen utveckling. När barnet utforskar tillfredsställer det sin nyfikenhet och känner sig delaktig i den omgivande världen och gemenskapen. Barnets intresse, behov och önskaner bemöts och respekteras av lyhörda vuxna som gör barnets röst hörd. Barnets aktiviteter och alster synliggörs, t.ex. genom dokumentation. I det dagliga mötet mellan personal och föräldrar synliggörs och bearbetas barnets vardag. Allt detta bidrar till att barnet upplever att dess utforskningar, frågor och verksamhet är betydelsefulla.

3.2. ÄMNESOMRÅDEN

Småbarnsfostran formas av helheter som bygger på de centrala ämnesområdena:

- λ Språk och interaktion
- λ Matematik
- λ Etik och livsåskådning
- λ Natur och miljö
- λ Hälsa
- λ Fysisk och motorisk utveckling
- λ Konst och kultur

Varje ämnesområde formas av skärgårdskulturen omkring oss, som ständigt är närvarande i vardagen och ger verksamheten dess säregna prägel. Indelningen av de olika ämnesområdena fungerar som ett hjälpmedel för personalen.

3.2.1. Språk och interaktion

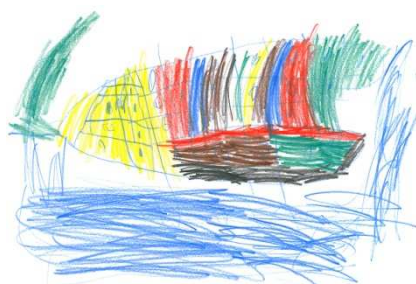
- λ Språket stöder barnets kreativa tänkande, sociala förmåga och självkänsla.
- λ Lek och sagor har en speciell betydelse för språkets utveckling hos barnet.
- λ Personalen inspirerar barnet att använda sitt språk genom rim, ramsor, sång och sagor. Bilder och tecken används som stöd för utvecklingen av språket. De vuxna fungerar som goda språkmodeller och strävar till interaktion och dialog med barnen.
- λ Varje barn ska ges förutsättningar att utveckla sin språkliga medvetenhet samt ett rikt och nyanserat talspråk.
- λ Verksamheten ska väcka intresse för skriftspråk och skapa förståelse för symboler. Litteraturen har en given plats som källa till stimulans, samtal och reflektion.

Ett föränderligt samhälle ställer höga krav på kommunikativ förmåga och förmåga att behärska det svenska/finska språket. Västaboland som uppväxtmiljö erbjuder möjligheter att bekanta sig med två språkkulturer, interaktionen dem emellan och den rikedom de medför.

Många familjer är aktivt tvåspråkiga och tvåspråkigheten är en tillgång och en rikedom för staden. Vid val av barnets dagvårdsspråk uppmanas föräldrarna att beakta det tilltänkta skolspråket. Förskola rekommenderas alltid på det blivande skolspråket. Föräldrarna har alltid det primära ansvaret för barnets utveckling, det gäller även den språkliga. Dagvården väcker nyfikenhet och intresse för det andra språket, t.ex. genom språkduschar och verksamhet över språkgränserna.

3.2.2. Förberedande matematik och logiskt tänkande

- λ Träning av antalsuppfattning, t.ex. genom att räkna hur många barn som är plats idag
- λ Visuell uppfattning, t.ex. genom färgade geometriska staplar, rader, rutor och cirklar
- λ Förståelse för grundläggande faktorer som tal och mätning, t.ex. genom att prata om och använda rymdmått då man bakar
- λ Förmåga att kunna orientera sig i tid och rum tränas när man pratar om nutid, dåtid, framtid.

I dagvården är matematiken ständigt närvarande i vardagen. Barnet tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld.

3.2.3. Etik, religion och livsåskådning

- λ I den etiska fostran ingår alla människors lika värde, acceptering av varandras olikheter och utvecklande av den empatiska förmågan.
- λ Genom vuxna förebilder stöds barnet i sin utveckling av den egna identiteten och förmågan att fungera socialt i grupp, samt lär sig visa hänsyn och förståelse för andra.
- λ Barnet utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar gentemot andra människor.
- λ Barnet ges möjlighet att ta del av våra stora traditionella högtider, bl.a. genom besök vid olika säsongsbundna ceremonier; exempelvis jul- och påskkyrka. Barnet får även stöd i sina frågor angående dessa.

Inget barn ska utsättas för diskriminering eller annan kränkande behandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Varje barns egen religion och livsåskådning respekteras.

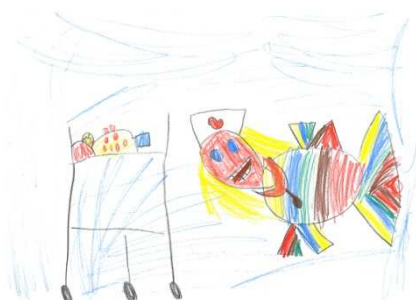
3.2.4. Natur och miljö

- λ Varje barn ges möjlighet att utveckla förståelse för sin egen roll i naturens kretslopp samt för hur egna handlingar påverkar natur och miljö.
- λ Barnets förståelse för enkla naturvetenskapliga fenomen samt kunnande om växter och djur utvecklas.
- λ Kännedomen om närmiljön och de funktioner som har betydelse för det dagliga livet utvecklas.
- λ Ansvarskänslan hos den lilla individen ökar då hon lär sig vara aktsam om djur och natur, människor och saker såväl inomhus som utomhus. Genom att uppleva glädje i naturen lär sig barnet tycka om och uppskatta det naturen har att erbjuda.
- λ Genom att följa med årstidsväxlingar i naturen lär sig barnet naturens gång.

Naturupplevelser i närmiljön väcker barnets intresse för naturen; fiske, bär- och svamplockning är exempel på utmärkta aktiviteter. Skärgårdsstaden ger ypperliga möjligheter att använda naturen som det "gröna rummet", exempelvis genom naturstigar, havet, äventyrsbanor och utforskning av naturen.

3.2.5. Hälsa

- λ Barnets behov av lämplig mängd sömn, vila, varierad och näringsriktig kost, frisk luft och lek tillgodoses
- λ Barnet lär sig god hygien
- λ Barnet blir medvetet om sig själv och sin omgivning.
- λ Barnet får känna glädjen av att röra på sig på många olika sätt.
- λ Barnet ges tillfälle till avslappning och vila för att kunna smälta alla intryck och upplevelser, samt kunna ta emot nya. Det är viktigt att skapa balans mellan lek, vila och rekreation.

Barnets fysiska, psykiska och sociala hälsa stöds. Målet är att varje barn skall utveckla en sund självkänsla och ett gott självförtroende, då finns förutsättningar för ett fungerande samspel inom barngruppen.

Hälsans grundpelare

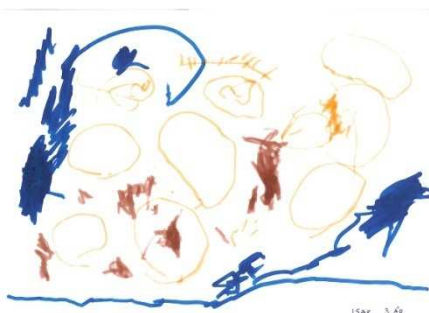
3.2.6. Fysisk och motorisk utveckling

- λ Genom fysisk aktivitet utvecklas barnets samarbetsförmåga, samt förmågan att följa instruktioner, regler och att frimodigt våga delta i nya aktiviteter.
- λ Genom rörelseaktivitet som t.ex. utevistelse och ledda rörelsestunder tränas rörelsekontroll samt de motoriska basfärdigheterna, såsom koordinationsförmåga, balans, kroppsuppfattning och rytmkänsla.
- λ Finmotoriken, samt koordinationen mellan öga och hand utvecklas genom fysisk aktivitet.

Daglig fysisk aktivitet utgör grunden för barnets välbefinnande och en sund tillväxt. Genom att uppleva glädje i att röra sig stimuleras barnet till spontan rörelselek, däri utvecklas också barnets initiativförmåga och förmågan att fungera i grupp. Genom att stöda barnets motoriska utveckling stärks också självkänslan, tankeförmågan och språket.

3.2.7. Konst och kultur

- λ Fantasin utvecklas genom att barnet får uttrycka sig i olika konstarter som t.ex. teater, musik, drama, konst och dans.
- λ Genom att få pröva på olika arbetsmetoder och material som t.ex. träarbete, lera och textil får barnet uppleva glädje i att kunna skapa, samt vägleds i att uppskatta sitt eget och andras arbete.
- λ Barnen får uppleva skärgårdskultur t.ex. genom att besöka varandras daghem, hembygdsmuseum, fiskare och jordbrukare. Personalen kan tillsammans med barnen baka skärgårdslimpa och göra annat som är typiskt för skärgården.

Barnet ges tillfälle att uppleva och njuta av konst, samt genomgå sina känslor i anknytning till det upplevda. Barnet lär sig att värdesätta samt respektera och värna om det egna och andras kulturarv.

Se bilaga:
3. Utvecklingsprocessen

4. DET INDIVIDUELLA BARNETS BEHOV

En trygg dagvårdsstart är grunden för dagvårdens verksamhet. För ett litet barn är det en stor sak att skiljas från hemmet för en stor del av dagen, därför är en trygg dagvårdsstart oerhört viktig. Västaboland använder sig av, och utbildar personalen i, ett så kallat "egenvårdarsystem" för att skapa den här tryggheten. Dagvården inleds med ett hembesök där barnet, föräldrarna och egenvårdaren bekantar sig med varandra i en trygg miljö. Därefter följer en tid då barnet tillsammans med föräldrarna gör korta besök på dagvårdsplatsen, för att så småningom övergå till de överenskomna vårdtiderna. Det är viktigt att familjen reserverar tillräckligt med tid, så

att barnet i lugn och ro kan vänja sig vid dagvården. Ett barn som inte tidigare varit i dagvård rekommenderas en inskolningstid på ca två veckor. Ett tryggt avslutande eller byte av dagvårdsplats är minst lika viktigt som en bra början, barnet bör även här förberedas i god tid och få det stöd det behöver av personal och föräldrar.

Vård- överenskommelse

Väståboland stad använder sig av en vårdöverenskommelse för att trygga barnets vård och utveckling. Blanketten fylls i av föräldrarna när barnet börjar i dagvård. Den består av fyra sidor; de tre första sidorna beskriver barnet som helhet och dess vanor, den sista sidan är barnets individuella plan som görs upp i samråd mellan barn, personal och föräldrar.

Individuell plan

En del av vårdöverenskommelsen är den individuella plan som görs upp för varje barn i samråd med föräldrarna, och som sedan uppdateras varje år. Planen följer, efter föräldrarnas godkännande, med barnet vidare till förskolan för att göra övergången så trygg som möjligt och ta i beaktande barnets individuella behov.

Bedömning av utveckling

När barnet fyller fem år görs en bedömning av olika utvecklingsområden. Bedömningen görs i daghemmet med den bekanta personalen, i en trygg miljö, eller på barnrådgivningen. För som är i behov av särskilt stöd och innehar ett läkarutlåtande, uppgörs en individuell plan för barnets lärande (henkilökohtainen varhaiskuntoutus- ja opetussuunnitelma).

Det är viktigt med tidigt ingripande. Personal och föräldrar samarbetar med rådgivningen kring barnets utvecklingsfrågor. Föräldrarnas upplevelser av hur barnet fungerar i hemmiljön kompletterar personalens observationer på ett värdefullt sätt. Målet med förebyggande arbete är att minimera behovet av extra stödåtgärder i framtiden.

Ett barn vars utveckling, inlärningsförutsättningar eller hälsa på något sätt har försvagats behöver särskilt stöd i dagvården. Ett barn i behov av särskilt stöd kan så långt som möjligt inkluderas i den övriga gruppen och delta i dess verksamhet. Det är viktigt att stöda barnets självkänsla. Genom att beakta barnets starka sidor och egna intressen ges barnet möjlighet att lyckas. Gruppens storlek och/eller personalstyrkan anpassas så att förutsättningarna för särskilt stöd kan uppfyllas.

4.1. SPECIALDAGVÅRD

Det är viktigt att behovet av särskilt stöd uppmärksammas så tidigt som möjligt. Specialdagvårdens mål är att i dialog med hemmen och dagvårdspersonalen stödja en positiv utveckling hos barnet. För att främja barnets möjligheter till utveckling skall dagvårdsmiljön anpassas efter barnets behov. Genom att stöda och uppmuntra barnets starka sidor i en öppen och glädjefull atmosfär, sporras det också till att övervinna sina svårigheter.

4.2. STÖDTJÄNSTER

Föräldrar och personal erbjuds konsultation och stödtjänster utgående från barnets behov. I samarbete med familjen kan barnet hänvisas till andra sakkunniga, såsom specialbarntädgårdslärare,

psykolog, talterapeut, ergoterapeut, fysioterapeut, familjearbetare m.fl. Då barnet erbjuds olika stödtjänster såsom terapier och/eller medicinsk habilitering, skall dessa länkas samman till en helhet.

Nätverksarbetet är en viktig samarbetsform. Dagvårdspersonalens och specialbarntädgårdslärares sakkunskap kompletteras i nätverket och resurserna förenas för att nå det gemensamma målet – att stöda barnet. I nätverksarbetet är interaktionen viktig; var och en bör som sakkunnig tillföra gruppen sitt kunnande. På det sättet utvidgas och fördjupas kunskaperna hos de olika medlemmarna i gruppen. Väståbolands stad kan erbjuda bastrygghet och familjeservice både lokalt i de olika kommunområdena samt i Familjehuset Ankaret i Pargas.

Se bilagor:

1. Tillvägagångssätt vid oro över barnets utveckling
2. Familjehuset Ankaret

5. BARN FRÅN ANDRA KULTURER

Invandrarfamiljer med annan kulturell bakgrund kan välja på vilket av de inhemska språken familjen önskar service, och familjen får då också dagvård på det språk man valt. Invandrarfamiljer erbjuds normal dagvårdsservice. Om barnet behöver särskilda stödåtgärder strävar man efter att ordna dessa tjänster inom ramarna för den vanliga småbarnsfostran.

Hos barn med annan kulturell bakgrund fäster man särskild uppmärksamhet vid språkutvecklingen och man strävar efter att aktivt befrämja inläringen av svenska/finska inom dagvården. Samtidigt uppmuntras föräldrarna att tala sitt modersmål med barnet, så att det inte blir lidande av att barnet lär sig ett nytt språk. Att föräldrarna talar sitt modersmål med barnet är viktigt också av andra orsaker; modersmålet utgör känslspråket och föräldrarnas kontakt med barnet befrämjas på detta sätt. Modersmålet utgör ofta en viktig nyckel till den ursprungliga kulturen.

Småbarnsfostran har som mål att integrera barn med invandrarbakgrund i det finländska samhället. Samtidigt uppmuntras familjerna att vara måna om sin egen kultur. Barnens kulturella bakgrund beaktas i vardagliga sysslor och familjens värderingar respekteras. Även om könen har olika ställning i olika kulturer, utgår man inom den finländska småbarnsfostran från att flickor och pojkar är jämlika.

6. SAMARBETE

Samarbete och öppen kommunikation är grunden för en fungerande dagvårdshelhet. Detta gäller kommunikation mellan personal och familj, såväl som organisationens interna och externa samarbeten.

6.1. FOSTRINGSGEMENSKAP

I den finlandssvenska upplagan av "Grunderna för planen för småbarnsfostran" ingår termen fostringsgemenskap. Termen avser fördjupat samarbete mellan personal och föräldrar. Ordets finska motsvarighet är kasvatuskumppanuus.

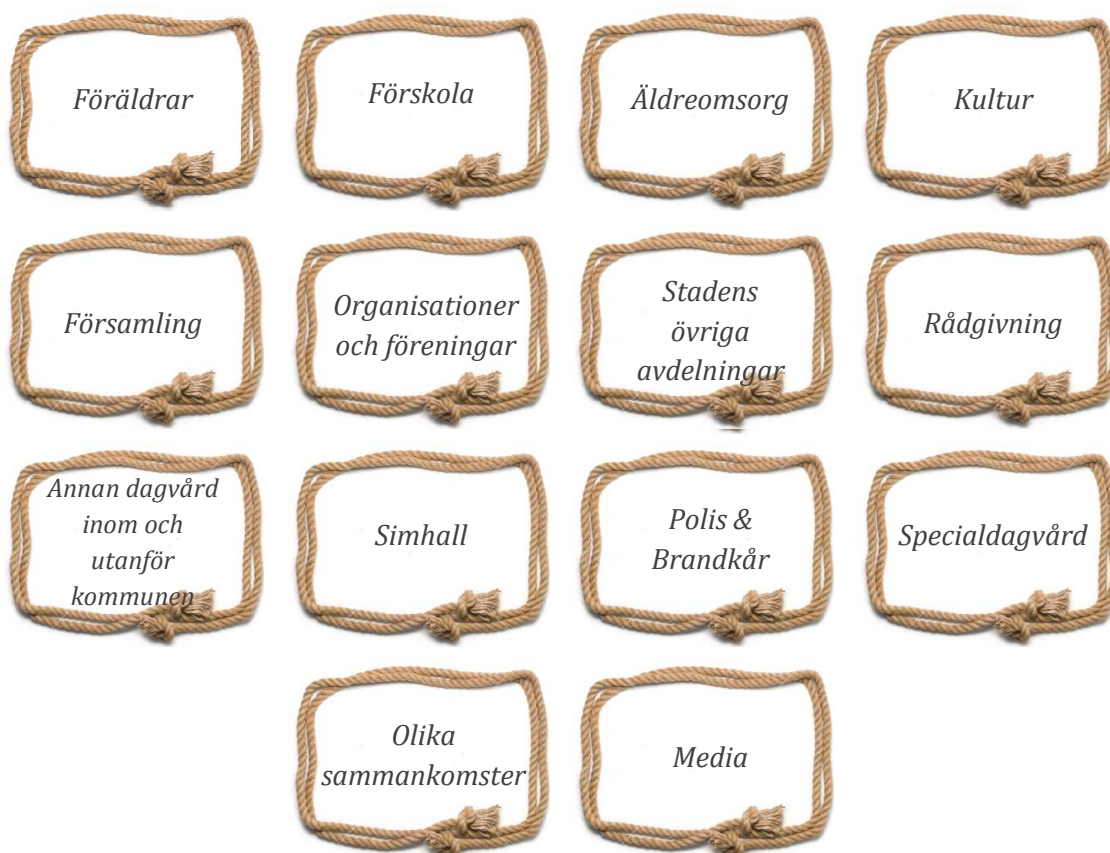
Vårdnadshavarna och dagvårdspersonalen har ett gemensamt ansvar för barnets fostran. Vårdnadshavarna har alltid huvudansvaret för barnets fostran, medan dagvården fungerar som ett stöd för barnets fostran och utveckling. För barnets trivsel, växande och lärande är det viktigt att skapa ett förtroligt förhållande mellan föräldrar och personal, redan från och med det första mötet.

Föräldrakontakten är viktig. En gång per termin eller oftare har personal och vårdnadshavare utvecklingssamtal där barnets utveckling och framsteg diskuteras. Personalen strukturerar och organiserar samtalen och föräldrarna ges även de, möjlighet att förbereda sig för samtalet och att påverka dess innehåll. I det dagliga mötet kan personal och föräldrar utbyta information och förtroenden. Genom t.ex. föräldrakvällar, föräldramöten, familjekvällar och evenemang stärks samarbete med föräldrarna ytterligare.

6.2. SAMVERKAN MED ÖVRIGA INSTANSER

Både det interna och det externa samarbetet är viktigt för att kunna utveckla verksamheten.

7. UTVÄRDERING

Utvärdering sker kontinuerligt och fungerar som hela planeringsprocessens utgångspunkt. Planering och utvärdering går hand i hand. Utvärderingen baserar sig på hur målen för planen för småbarnsfostran har förverkligats.

Planen utvärderas och revideras vid överenskomna tidpunkter, minst vart tredje år.

Utvärderingen består av tre delområden:

Personalen utvärderar sitt arbete
Personalen och barnet utvärderar tillsammans
Föräldrarna ges möjlighet att utvärdera verksamheten

Observationer av utvecklings- och inlärningsprocesser hos barnet
Samtal mellan personal och vårdnadshavare
Uppföljning av barnets individuella plan

Vart tredje år

KÄLLFÖRTECKNING

Grunderna för planen för småbarnsfostran;

STAKES, Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (2003)

Läroplan för den svenskspråkiga förskoleundervisningen i Väståbolands Stad;

Bildningsnämndens svenskspråkiga sektion (2009)

Läroplan för förskolan, Lpfö 98;

Skolverket, Sverige (1998)

Planen för småbarnsfostran (0-5 år);

En gemensam plan gjord av Dragsfjärd, Kimito och Västanfjärds kommun (2009)

Plan för småbarnsfostran;

Pargas Stad , Sektionen för barn- och ungdomsärenden (2006)

Plan för småbarnsfostran;

Nagu, Korpo, Houtskär, Iniö

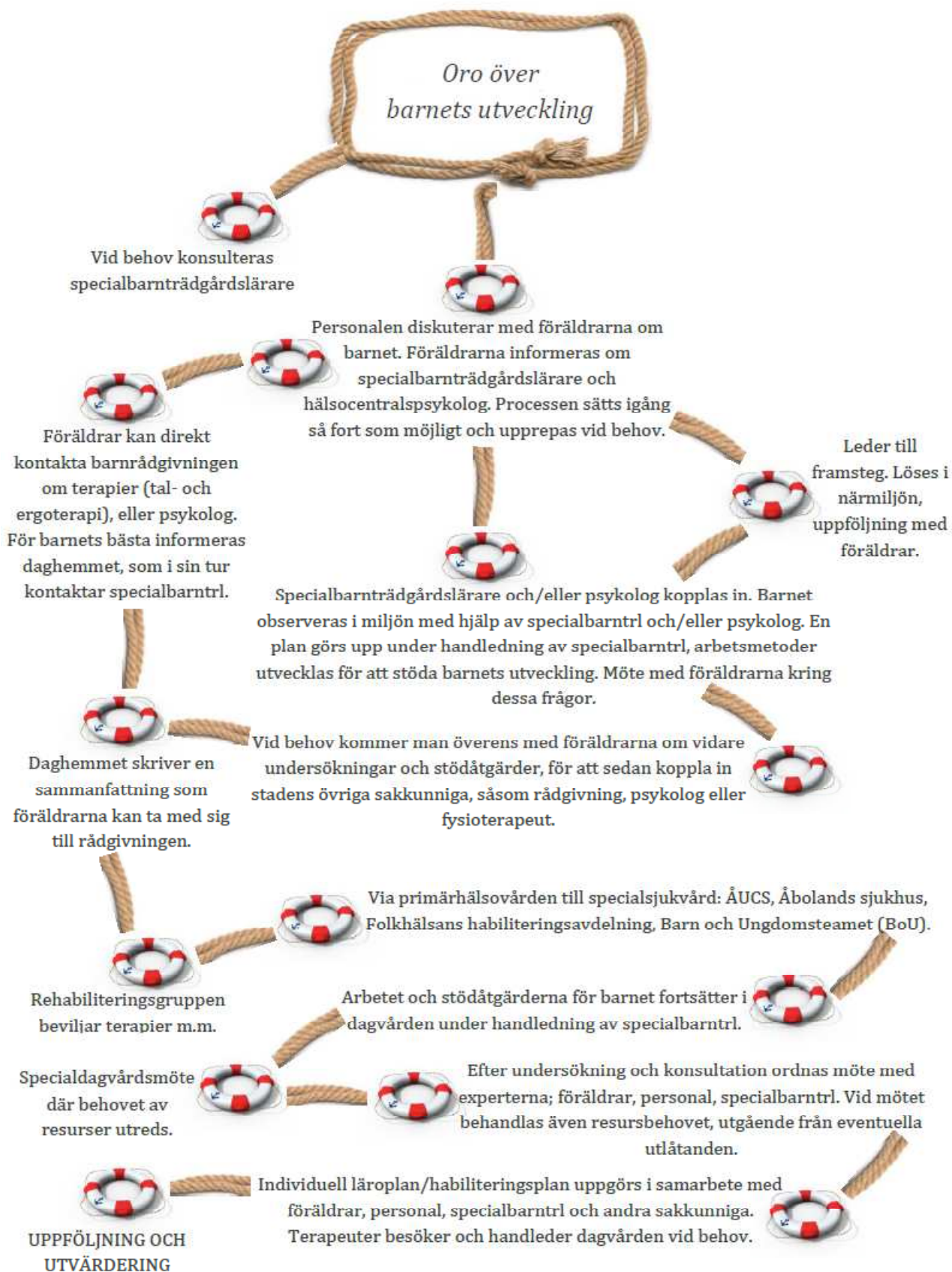
Stockholms Stads förskoleplan - en förskola i världsklass;

Stockholms Stad , Skolroteln (2008)

BILAGA 1

Tillvägagångssätt vid oro över barnets utveckling

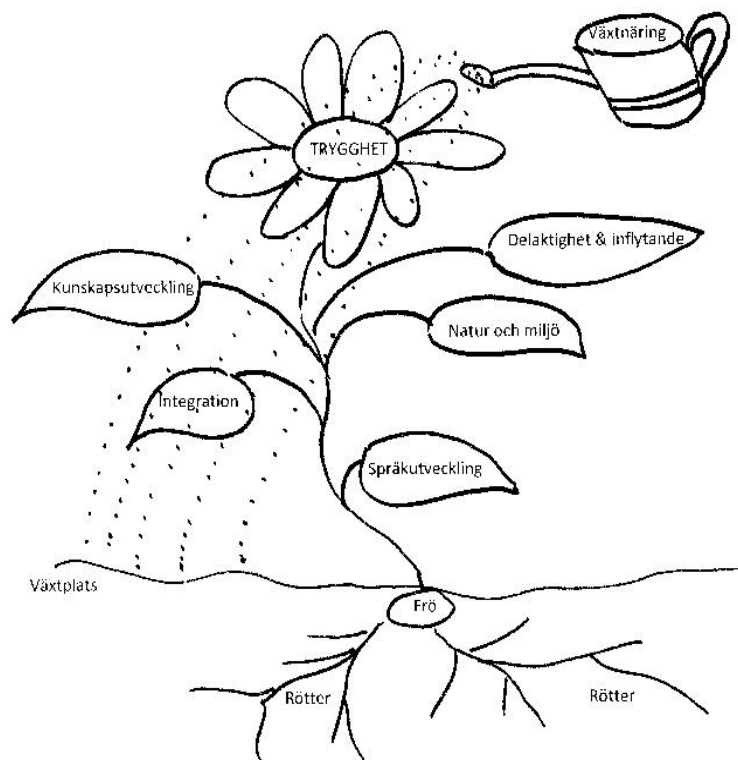

BILAGA 2 Familjehuset Ankaret

BILAGA 3 Utvecklingsprocessen

Dagvården i Väståbolands stad är **växtplatsen** där **fröet** representerar barnet och dess första möte med dagvården. När barnet kommer till dagvården har hon/han **rötter** som är föräldrarnas kunskap och erfarenhet av barnet. Barnet får **nya rottrådar** genom personalens målsättningar, kunskap, erfarenhet, utbildning och arbetssätt.

När **plantan** (barnet) växer in i verksamheten, bygger man på med språkutveckling, integration, natur, miljö och kunskapsutveckling, allt efter barnets behov och önskan. För att kunna ge **växtnäring** till plantan behöver **trädgårdsmästarna** (personalen) kompetensutveckling, delaktighet, ansvar och tillgång till olika arbetsmetoder. Genom detta ger man fröet möjlighet att **blomstra i TRYGGHET**.